



**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

IMHALLEF

**Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel.,
Mag. Jur. (Eur. Law)**

Illum 31 ta' Jannar, 2018

Rikors Guramentat numru :17/17 AL

A B C-D

vs

**Avukat Dr Josette Sultana u PL Peter Sammut li b'digriet
tas-27 ta' Marzu 2017 gew nominati bhala kuraturi deputati
sabiex jirraprezentaw lill-assenti E F G**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ippresentat mill-attrici, li *in forza* tieghu,
wara li ppremettiet :

- 1) Illi r-rikorrenti A B C-D u l-intimat E F G izzewgu nhar il-wiehed u ghoxrin (21) ta' Settembru elfejn u erbatax (2014) kif jirrizulta mic-certifikat taz-zwieg anness u mmarkat bhala Dok. A;
- 2) Illi l-kunsens ta' l-intimat kien vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija

psikologika serja li taghmilha impossibbli għall-intimat li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg u dan ukoll kif ser jigi pruvat fil-mori tal-kawza;

- 3) Illi fil-fatt l-intimat kellu problema akkuta ta' xorb;
- 4) Illi tant din il-problema tax-xorb hija akkuta li dan iz-zwieg lanqas biss gie ikkunsmat hekk kif ser jigi pruvat fil-mori tal-kawza;
- 5) Illi għalhekk iz-zwieg bejn il-partijiet huwa null u invalid għall-ligi;

Talbet li l-konvenut jgħid għaliex din il-Qorti m'għandhiex għar-ragunijiet premissi :

- 1) Tiddeciedi u tiddikjara li z-zwieg bejn il-partijiet fuq imsemmi kien null u invalidu għall-finijiet u effetti kollha tal-ligi u dan ai termini tal-artikoli 19 (c) u / jew 19 (d) u / jew 19 (e) u / jew 19 (h) u / jew 19 (f) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta;
- 2) Tiddeciedi u tiddikjara li z-zwieg bejn il-partijiet fuq imsemmi huwa null u invalid għall-finijiet u effetti kollha tal-ligi u dan ai termini tal-artikoli 19A;

Bl-ispejjez kontra l-intimat li huwa minn issa ingunt għas-subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici;

Rat ir-risposta guramentata tal-kuraturi deputati Dr Josette Sultana u il-PL Peter Paul Sammut, li permezz tagħha eccepew: fol. 25

1. Illi f'dan l-istadju l-esponenti m'humiex edotti mill-fatti u għalhekk jirriservaw li jipprezentaw risposta ulterjuri fi stadju ulterjuri tal-proceduri jekk jkun il-kaz;
2. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;

Bl-ispejjez;

Rat il-lista tax-xhieda tal-kuraturi deputati Dr Josette Sultana u il-PL Peter Paul Sammut;

Rat id-dokumenti kollha esebiti u l-atti kollha tal-proċediment;

Rat l-affidavit tal-attriċi;

Rat illi l-kuraturi deputati ma rnexxilhomx jagħmlu kuntatt mal-assenti, minkejja t-tentattivi tagħhom¹;

Rat illi l-kawża ġiet differita għas-seduta odjerna sabiex tingħata s-sentenza;

Ikkunsidrat:

KONSIDERAZZJONIJIET

Il-Qorti għandha quddiemha talba sabiex iż-żwieġ bejn l-attriċi u l-konvenut assenti, li ġie kkontrattat fil-21 ta' Settembru 2014, jiġi ddikjarat null u bla effett fil-ligi *ai termini* tal-Artikoli 19(1)(c) u/jew 19(1)(d) u/jew 19(1)(e) u/jew 19(1)(f) u/jew 19(1)(h), sussidjarjament f'każ ta' żwieġ validu jiġi applikat l-Artikolu 19A tal-Att Dwar iż-Żwieġ².

PROVI

Il-fatti³ tal-każ in eżami, in suċċint huma s-segwenti:

1. Il-partijiet iżżewġu fil-wieġed u għoxrin (21) ta' Settembru tas-sena elfejn u erbatax (2014) f'lukanda ġewwa l-Mellieħa⁴.

¹ Verbal tal-Udjenza tat- 12 t'Ottubru 2017, fol. 50

² Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta

³ Dawna jirriżultaw mill-affidavit tal-attriċi, fol. 29

⁴ Skont ma jirriżulta miċ-ċertifikat taż-żwieġ relattiv esebit fol. 5.

2. Huma kienu Itaqgħu fir-Repubblika Dominikana ċirka sentejn qabel ma żżewġu. Wara ffit, stabilixxew residenza flimkien fil-Kanada. L-attriċi kienet spiss tivvjaġġa lejn il-Ġermanja fuq xogħol, filwaqt illi l-konvenut assenti kien jibqa' l-Kanada. Billi hija kellha l-familja hawn Malta, l-attriċi ddeċidiet li tiġi tirisjedi hawn Malta u l-konvenut iddeċieda li jiġi magħha.
3. F'Malta għexu flimkien għal tmien xhur qabel ma żżewġu. *"I married him out of stupidity and because he pressured me to marry him."*
4. Il-konvenut assenti ma kienx jaħdem u għalhekk iż-żwieġ tagħhom kien ifisser li l-attriċi kienet tieġu ħsiebu. Hija kriet appartament u wara ffit ħassru. Il-konvenut mar lura l-Kanada, iżda fi żmien tmien ġimgħat ġie lura Malta.
5. Huwa kellu problema kbira t'alkoħoliżmu u kien dejjem xurban saħansitra fil-jum tat-tieġ. Kawża ta' dan, kien hemm diversi inċidenti bejn il-partijiet, li spiċċaw il-Qorti, stante illi huwa kien jaggedixxi lill-attriċi.
6. L-attriċi ssostni li ż-żwieġ ta' bejniethom ma ġiex ikkunsmat. Tgħid illi huwa kien impotenti u lanqas biss ipprova għaliex ma kienx jimpurtah.
7. *"Before we got married, the situation was bad. After marriage it became worse. He continued to drink a lot. He did not work and he did not help at home. He did nothing but drink. He also started to abuse drugs."*

PRINĊIPJI LEGALI

F'dan l-istadju, l-Qorti ser tgħaddi sabiex brevement tiddiskuti l-kawżali li fuqhom hija msejsa l-kawża odjerna u cioe l-Artikoli 19(1)(c), 19(1)(d), 19(1)(e), 19(1)(f) u 19(1)(h) u l-Artikolu 19A tal-Att dwar iż-Żwieġ, illi jistipulaw:

19. (1) B'żieda mal-każijiet fejn żwieġ ikun null skont xi disposizzjoni oħra ta' dan l-Att, żwieġ ikun null:

(ċ) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalità tal-parti l-oħra li tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja mizzewġa;

(d) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja mizzewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

(e) jekk xi waħda mill-partijiet jkun impotenti, sew jekk dik l-impotenza tkun assoluta jew relattiva, iżda biss jekk dik l-impotenza tkun teżisti qabel iż-żwieġ;

(f) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja mizzewġa, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

(h) jekk xi waħda mill-partijiet, għalkemm ma tkunx interdetta jew marida b'moħħha, ma kellhiex fiż-żmien li sar

iż-żwieġ, ukoll minhabba raġuni temporanja, setgħat intelletwali jew ta' rieda biżżejjed biex jinholoq kunsens għaż-żwieġ.

“19A. (1) Żwieġ validu jista' jiġi annullat fuq talba ta' parti miżżewġa waħda minhabba li l-parti l-oħra tkun irrifjutat tikkonsma l-istess żwieġ.”

Dwar l-**Artikolu 19(1)(c)** u cioe' li l-kunsens tar-rikorrenti nkiseb b'qerq dwar xi kwalita` tal-parti l-oħra li tista' mix-xorti tagħha tkixkel serjament il-ħajja miżżewġa, issir referenza għall-kawża fl-ismijiet Pierina Micallef vs. Bentanfous Amor⁵ fejn ġie dikjarat li *“Kwantu għal “qerq” dan ċertament hu motiv ta' nullita` tal-ftehim jew tal-kuntratt kif hekk del resto jiddisponi l-Artikolu 981(1) tal-Kodiċi Ċivili. L-egħmil doluż pero` ma jista' qatt ikun preżunt u għandu jiġi pruvat (Artikolu 981(2)). Il-qerq irid ikun tali li jkun jista` jbiegħed ir-raġuni u jegħleb il-volonta`”.*

Espożizzjoni tat-tifsira tal-qerq fit-termini tal-liġi taż-żwieġ tagħna ingħatat fil-kawża fl-ismijiet Mary Farrugia vs. John Farrugia⁶. Il-Qorti sostniet illi l-qerq irid jinċidi direttament fuq l-intellett ta' xi waħda mill-partijiet fiż-żwieġ u indirettament fuq il-volonta` tal-persuna ngannata. Fil-każ tal-qerq, huwa l-intellett tal-partijiet li jintlaqat mhux il-kunsens. “Kif jispjega il-ġurista Jose' Castano *“Il dolo causa direttamente errore nell'intelletto del paziente, il quale ex errore consente.”* Dan il-qerq jista' jiġi kemm minn waħda mill-partijiet fiż-żwieġ kif ukoll minn terza persuna. Biex jissussisti l-qerq ravviżat fis-sub artikolu in eżami iridu jikkonkorru erba' affarijiet:

⁵ Deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Diċembru 2002 (Ċitazzjoni Numru 1176/2000/1PS)

⁶ Deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-13 ta' Marzu 1995 (Ċitazzjoni Numru 1190/94VDG)

- 1) il-qerq jiġi perpetrat bil-ħsieb li wieħed jikseb il-kunsens tal-parti;
- 2) li l-qerq ikun inċida fuq il-kunsens tal-parti;
- 3) li l-qerq ikun jirrigwarda xi kwalita` tal-parti l-oħra;⁷
- 4) li din il-kwalita` tkun tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa. Mhux neċessarju li l-ħajja miżżewġa ġiet effettivament imfixkla, imma li kien hemm il-potenzjal li titfixkel.

Illi l-Qrati tagħna dejjem sostnew li ż-żwieġ ikun null skond dan is-sub-artikolu jekk waħda mill-partijiet tagħti l-kunsens tagħha għax tkun ġiet imqarrqa jew mill-parti l-oħra jew minn xi ħaddieħor dwar xi kwalita` tal-parti l-oħra.⁸ Bi kwalita` tal-persuna, il-Qorti tifhem illi l-qerq ikun relatat mal-persuna innifisha bħal ma hija persuna marida, infertili jew afflitta mill-ġenn, jew ivvizzjata bid-droga bl-alkoħol jew bil-logħob tal-ażżard, li taħbi tali vizzju jew mard mill-konjuġi l-ieħor qabel iż-żwieġ, jew persuna t'orjentazzjoni sesswali mhux kif mistenni fir-relazzjoni partikolari⁹.

Illi b'difett serju ta' diskrezzjoni dwar il-ħajja miżżewġa u/jew l-elementi essenzjali tagħha, (**l-artikolu 19(1)(d)** tal-Att dwar iż-Żwieġ) il-legislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' mmaturita' li parti jew oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-

⁷ Carmelo sive Charles Mifsud vs. Anna Mifsud nee' Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP) u AB vs. Dr. Leontine Calleja et noe deciza mill-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) fis-6 t'April 2017 (Rikors Ġuramentat 21/16AL)

⁸ Fattah xebba Perry vs Dr. A. Mifsud et, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit- 22 ta' Novembru 1982, kif iċċitata b'approvazzjoni f'Carmelo sive Charles Mifsud vs. Anna Mifsud nee' Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)

⁹ Bħal fil-każ ta' David Buhagiar vs. Roseanne nee Maile, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-24 t'April 1995, (Ċitazzjoni: 1584/94VGD);

mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta, ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. Kunsens validu iżda jeħtieġ konossenza sħiħa ta' dak kollu li jkunu deħlin għalih il-partijiet u impenn għall-obbligi u d-drittijiet konjugali kemm fil-preżent kif ukoll fil-futur. Dan ifisser illi l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' li tagħmilhom kapaci jirriflettu fuq l-obbligi, d-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li ġgib magħha l-ħajja miżżewġa u jkunu għalhekk kapaci jerfgħu u jwettqu l-istess matul il-ħajja matrimonjali tagħhom. Inltre l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' affettiva, liema maturita' affettiva tkun fil-konfront ta' xulxin. Jekk xi waħda minn B l-elementi hija b'xi mod nieqsa, allura hemm difett tad-diskrezzjoni tal-ġudizzju kif rikjest mill-ligi.

Kif jispjega l-awtur **Bersini** *“e' necessaria la discrezione non tanto per l'atto in se, al momento di emettere il consenso, quanto per gli impegni per il futuro. Ovviamente si richiede una ponderazione degli impegni sostanziali del matrimonio e non di tutto il suo valore etico religioso, sociale, giuridico ed economico, altrimenti ben pochi sarebbero in grado di emettere un valido consenso. Ogni volta che i contraenti abbiano raggiunto l'eta prescritta dal legislatore per poter contrarre matrimonio, si presume che essi siano in possesso della debita discrezione di giudizio; tale presunzione, tuttavia, ammette prove in contrario. Pertanto, qualora si possa dimostrare, per qualsiasi motivo, la capacita' intellettuale e volitiva sopra descritta sia gravemente alterata o ad dirittura mancante, si dovra' ritenere che il vincolo matrimoniale sia nullo per difetto di discrezione di giudizio.”*¹⁰

¹⁰ Bersini Francesco, Il Diritto Canonico Matrimoniale, (Torino, 1994), p. 97 – kif rappurtat fid-deċizzjoni Renato Galea vs. Sharon Galea nee' Gibson mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-6 ta' Marzu, 2003 (Ċitazzjoni Numru. 484/1995/2RCP)

Illi l-awtur **Viladrich** jispjega li:- *"Thus, there is grave lack of discretion of judgement when it is proven that a contracting party lacks intellectual and volitional maturity necessary to discern, in view of binding oneself in an irrevocable manner, the essential rights and duties of marriage, which are the object of mutual surrender and acceptance. The discretion of judgment refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring"*¹¹

Skont l-**artikolu 19(1)(e)** tal-Att dwar iż-Żwieġ, sabiex l-impotenza tirnexxi bħala kawżali għall-annullament jeħtieġ illi tkun antecendenti għaż-żwieġ u tibqa' tippersisti fiż-żwieġ, għalkemm m'huwiex rekwizit illi l-impotenza tkun ta' natura permanenti.

Jeħtieġ illi ssir distinzjoni bejn l-hekk imsejña "impotenza coeundi" li tfisser l-inkapaċita` tal-mara jew tar-raġel li twettaq l-att sesswali, għal raġunijiet sija fiżiċi kif ukoll psikoloġiċi, mill-"impotenza generandi" li tfisser l-isterilita`, fejn minkejja li parti tkun kapaċi tippresta l-att sesswali sħiħ, ma jkollhiex il-kapaċita` li tiġġenera l-ulied. Fil-waqt illi tal-ewwel tinvalida l-kunsens matrimonjali, it-tieni tip t'impotenza ma tinvalidax iż-żwieġ.

Illi l-Qorti tirreferi wkoll għall-**artikolu 19(1)(f)** tal-Att dwar iż-Żwieġ u tirrileva li sabiex tiġi milqugħa talba għal dikjarazzjoni

¹¹ Viladrich, Pedro Juan, Matrimonial Consent in Code of Canon Law Annotated (Montreal, 1993), p. 686 – kif rappurtat fid-deċiżjoni Lydia Musu` vs. Dr. Ian Spiteri Bailey et. noe. mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, fl-1 t' Ottubru, 2002, (Ċitazzjoni Numru. 390/1999/1RGM)

ta' nullita' taż-żwieġ f'dan il-kuntest, irid jiġi neċessarjament provat li xi wieħed mill-partijiet, jew it-tnejn, għamel simulazzjoni totali jew parzjali tal-kunsens tiegħu jew tagħha.

Illi kif ġie spjegat minn din il-Qorti fil-każ Alfred Tonna vs. Maria Tonna¹², *“ikun hemm simulazzjoni meta, fil-mument tal-għoti tal-kunsens matrimonjali parti jew oħra (jew it-tnejn) esternament turi li qed tagħti l-kunsens matrimonjali iżda nternament u b'att pożittiv tal-volonta' tagħha tkun qed tiċċhad il-kunsens għal dak iż-żwieġ (simulazzjoni totali) jew, dejjem b'dak l-att pożittiv tal-volonta', tkun qed teskludi xi element jew proprjeta' essenzjali għaž-żwieġ (simulazzjoni parzjali)”*.

Illi meta wieħed jitkellem dwar l-eskluzjoni taż-żwieġ jew wieħed mill-elementi essenzjali tiegħu, wieħed irid jifli jekk il-kontendenti jew wieħed minnhom, allavolja hu kapaċi jagħti kunsens validu għaž-żwieġ, pero' bl-atti tiegħu qabel u fil-ħajja miżżewġa, jew bl-ommissjoni tiegħu, eskluda *a priori* ċertu obbligi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, cioe', issimula l-kunsens tiegħu totalment fejn eskluda *a priori* ż-żwieġ, jew inkella fejn waqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi waħda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali.¹³

Dwar Artikolu **19(1)(h)** u cioe' li l-kunsens kien vizjat stante li wieħed mill-partijiet għalkemm mhux interdett jew marid b'moħħu, ma kellux fiż-żmien li sar iż-żwieġ, ukoll minħabba raġuni temporanja, setgħet intelletwali jew ta' rieda biżżejjed biex jinħoloq kunsens għaž-żwieġ, il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża fl-ismijiet Evelyn Agius vs. John Borg¹⁴, fejn intqal illi jistgħu jaqgħu taħt dan il-paragrafu persuni taħt l-eta` ta'

¹² Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (VDG), 31 ta' Jannar 1996

¹³ Sharon Lanzon vs. Francis Attard - Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 15 ta' Marzu 2000

¹⁴ Deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-4 t'Ottubru 1995, (Ċitazzjoni 490/94VDG);

sittax-il sena li huma preżunti mil-liġi tagħna li m'għandhomx setgħat intellettuali. *“Jistgħu jaqgħu taħt dan il-paragrafu wkoll dawk li fil-mument taż-żwieġ ikunu taħt l-effett ta’ droga, alkolħol etc, anke jekk biss temporaneament.”*¹⁵

Issir referenza wkoll għall-kawża fl-ismijiet Emmanuel Briffa vs. Veronica Briffa et¹⁶ fejn gie invokat is-sub-artikolu hawn iċċitat bħala kawżali għall-annullament, u l-Qorti segwiet b’approvazzjoni lill-awtur JR Keating illi sostna *“when giving the consent the person must have enjoyed the degree of psychological freedom which is necessary and sufficient to ensure his basic powers of choice.”*

Din il-Qorti tagħmel ukoll referenza partikolari għall-kawża fl-ismijiet MM vs. JM deċiża nhar id-9 ta’ Marzu 1994¹⁷ fejn gie dikjarat li huwa l-mument tal-kunsens li jiddetermina jekk iż-żwieġ bejn il-partijiet huwiex legalment null u bla effett jew le. Gie stipulat illi *“Il-punt pero` rilevanti, stante li hawn wieħed qed jitkellem fuq annullament taż-żwieġ, huwa x’kien l-istat mentali tal-konvenut fiż-żmien meta daħal fil-kuntratt taż-żwieġ, u cjoe jekk il-kunsens tiegħu kienx ivvizzjat fis-sens li minħabba l-istat mentali tiegħu hu ma kienx f’pożizzjoni li jifhem għal dak li kien dieñel, u għalhekk setax kellu f’dan iż-żmien stat mentali li ma kienx kompetenti minħabba fih li jikkuntratta ż-żwieġ”*

APPLIKAZZJONI TAL-PRINĊIPJI LEGALI GĦALL-KAŻ ODJERN

¹⁵ Ara s-sentenza ta’ din il-Qorti fl-ismijiet AB vs. CD tad-29 t’Ottubru 2015 (Rikors Ġuramentat: 210/14AL)

¹⁶ Deċiża nhar it-2 ta’ April 2003 mill-Prim’Awla tal-Qorti Civili (Ċitazzjoni 496/1995/2RCP)

¹⁷ Deċiża mill-Onorabbli Qorti tal-Appell

Fl-ewwel lok, il-Qorti tirrileva illi f'din il-kawża tqajmu mhux inqas minn sitt kawżali għall-annullament taż-żwieġ bejn il-partijiet. Dana filwaqt illi l-provi huma mill-iktar skjetti u jikkonsistu biss f'affidavit uniku ta' paġna waħda.

Għaldaqstant il-Qorti tilqa' l-insenjament tal-ġurisprudenza tagħna fejn intqal illi f'azzjonijiet fejn jintalab l-annullament taż-żwieġ ir-rikors promotor¹⁸ għandu jiġi redatt b'mod li l-kawża allegata tan-nullita` taż-żwieġ tkun tirriżulta b'mod ċar, mhux jitniżżlu diversi kawżali bit-tama li xi waħda tolqot.¹⁹ Kien ikun ferm deżiderabbli kieku l-attriċi elaborat ħafna iżjed fuq id-diversi kawżali minnha mqajma, u rressqet xhieda oħra sabiex jikkorraboraw il-verżjoni tagħha. Minkejja li dak illi tixhed, m'huwiex kontradett, ix-xhieda li tat hija wisq xotta u nieqsa mid-dettal sabiex toħloq il-konvinciment morali f'moħħ il-ġudikant li dak li qiegħda tistqarr dwar diversi kawżali jista' jwassal għad-dikjarazzjoni tan-nullita' taż-żwieġ.

Minkejja dan, bil-ftit provi mressqa, jirriżulta inekwivoku illi l-konvenut assenti, fil-mument tal-kunsens kien nieqes minn dik il-maturita` li tagħmlu kapaċi jirrifletti fuq l-obbligi, d-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li ġġib magħha l-ħajja miżżewġa. L-attriċi rnexxielha tipprova sal-grad rikjest mil-liġi illi fil-mument li ngħata l-kunsens, il-konvenut assenti kien afflitt minn difett serju ta' diskrezzjoni dwar il-ħajja miżżewġa u/jew l-elementi essenzjali tagħha, Huwa ma kellux konnoxxenza ta' dak kollu li kien dieñel għalih u lanqas kellu mpenn għall-obbligi u d-drittijiet konjugali kemm fil-preżent kif ukoll fil-futur. Għalhekk ma kienx kapaċi jerfa' u jwettaq l-istess matul il-ħajja matrimonjali tagħhom. Bil-komportament tiegħu kemm qabel u kemm wara

¹⁸ Sa ftit taż-żmien ilu ċ-ċitazzjoni

¹⁹ Kif intqal fost oħrajn fil-kawżi: David Buhagiar vs. Roseanne nee Maile, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-24 t'April 1995, (Ċitazzjoni: 1584/94VDG); Evelyn Agius vs. John Borg, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-4 t'Ottubru 1995, (Ċitazzjoni 490/94VDG); Angela Spiteri xebba Selvaggi vs. Joseph Spiteri, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-4 ta' Novembru 1994, (Ċitazzjoni:517/94VDG);

ż-żwieġ, wera li hu kien inkapaċi li jassumi l-obbligi tal-ħajja matrimonjali, naxxenti minn unjoni bbażata fuq il-konvivenza diretta lejn il-benessere reċiproku. L-egoizmu tiegħu kien ta' ostaklu serju sabiex il-partijiet fil-ħajja konjugali bejniethom jiżviluppaw komunjoni ta' ħajja u mħabba.

Stante d-dipendenza tiegħu fuq l-alkoħol, il-koppja ma setgħetx tistabilixxi il-'*communio vitae*' u cioe d-dritt tal-miżżewġin għall-komunjoni tal-ħajja bejniethom illi huwa l-iprem element fiż-żwieġ. Il-konvenut m'impenjax ruħu lejn il-ħajja miżżewġa u wera interess biss fix-xorb li kien jikkonsma il-ħin kollu, mingħajr impenn biex ifittex xogħol. Huwa kien jiddependi għal kollox minn martu għall-għixien tiegħu. Ma kellux interess fil-ħajja b'mod ġenerali, u wisq inqas wera impenn lejn il-ħajja miżżewġa.

Dan premess u kkunsidrat, din il-Qorti hija tal-fehma li t-talba attriċi hija ġustifikata fil-fatt u fid-dritt fit-termini tal-paragrafu [d] ta' l-artikolu preċitat, u timmerita li tiġi milqugħa.

In viżta li l-Qorti qed tistabilixxi li ż-żwieġ ma kienx wieħed validu, m'hemmx ħtieġa illi l-Qorti teżamina l-applikazzjoni o meno tal-Artikolu 19A(1) għall-każ odjern.

DEĊIDE

Illi għalhekk, għal B il-motivi, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' l-ewwel talba attriċi, b'dan illi:-

1. Tiddikjara illi ż-żwieġ ikkuntrattat bejn l-attriċi u l-konvenut assenti fil-21 ta' Settembru 2014 huwa null u bla ebda effett fil-liġi *ai termini* tal-Artikolu 19(1)(d) tal-Att dwar iż-Żwieġ, Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta u għalhekk tordna li din id-deċiżjoni tiġi

rreġistrata mid-Direttur tar-Registru Pubbliku fl-att taż-żwieġ
relattiv għaż-żwieġ bejn il-kontendenti.

Bi-ispejjeż kollha jkunu sapportati mill-konvenut assenti, b'dan
illi l-attriċi għandha provviżorjament tħallas id-drittijiet tal-
Kuraturi Deputati.

Ft. Dr. Abigail Lofaro
Imhallef

Ft. Rita Vella Baldacchino
Deputat Registratur